Nr. 11. Kraków, Czwartek 9 Stycznia 1908. Rok XXVII.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie:
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLONA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Bopcasa i B. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.
ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biuro dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Heszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Loretti, directeur Rue Rougemont 61.
OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Skład tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 16 hal. od wiersza.
ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy".

Zatarg w delegacyach o podwyższenie gaż oficerskich. — Aresztowanie anarchistów w Buks. — Kłopoty finansowe Prus. — Proces Petersa. — Włoskie stow. polityczne przeciw wizycie cara w Rzymie. — Ekspedycya nowych krążowników franc. do Maroka.

Sprawy wewnętrzne.

(Tel. „N. Reformy" z 9 stycznia.)

Z Rady państwa.

Wiedeń. Zwołanie komisyi budżetowej opóźnia się, skutkiem trudności przy rozdziale referatów. W tym kierunku porozumiewają się posłowie pisemnie między sobą. Generalnym referentem budżetu ma zostać poseł Steinwender.

Z Rady przemysłowej.

Wiedeń. Wczoraj zebrał się drugi oddział przybocznej Rady przemysłowej dla obrad nad sprawą ubezpieczenia robotników i jednomyślnie oświadczył się za zaprowadzeniem ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy i rozpoczął dyskusyę szczegółową na podstawie programu rządowego.

Zatarg o podwyższenie gaż oficerskich.

Wiedeń. Sprawa podwyższenia gaż oficerskich grozi wywołaniem konfliktu między delegacyą austryacką a węgierską. Jak donoszą z Budapesztu, członkowie delegacyi z partyi niezawisłości zamierzają rozpocząć obstrukcyę przeciw wspólnemu budżetowi, na wypadek uchwalenia gaż oficerskich przez delegacyę austryacką i zwołania wspólnego posiedzenia obu delegacyj dla tej sprawy. W Austryi szczególnie delegaci ze stronnictwa chrześcijańsko-społecznego forsują załatwienie podwyższenia gaż oficerskich, a to celem przysporzenia Węgrom trudności.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt. Komisya finansowa sejmu przyjęła wczoraj budżet. W dyskusyi minister spraw wewnętrznych Andrassy oświadczył, że nie może jeszcze podać ścisłego terminu wniesienia projektu ustawy o rozszerzeniu prawa wyborczego, spodziewa się jednakże, że już na wiosnę w końcu marca lub w kwietniu wniesie przedłożenie.

Przeciw hr. Andrassemu.

Budapeszt. Organ oficyalny stronnictwa niezawisłości „Budapest" występuje przeciw temu, iż hr. Andrassy, zwolennik zasad z r. 1867, stoi na czele ministerstwa spraw wewnętrznych i ze stanowiska tego kierować będzie przyszłemi wyborami do Sejmu węgierskiego. Zdaniem pisma, powinien hr. Andrassy ustąpić przed rozpisaniem nowych wyborów, gdy tylko świeża ordynacya wyborcza będzie uchwaloną. Ministerstwem spraw wewnętrznych powinien kierować polityk z łona stronnictwa niezawisłości, a także stanowiska nadżupanów powinny przypaść w udziale członkom tegoż stronnictwa.

Nowy ban chorwacki.

Budapeszt. Dr Wekerle odjechał wczoraj w towarzystwie nowozamianowanego bana chorwackiego bar. Raucha do Wiednia; dzisiaj przed południem odbędzie się zaprzysiężenie bana.

Wiedeń. Minister spraw wewnętrznych Bienerth był wczoraj na 1 godzinnej audyencyi u cesarza.

Proces Petersa.

(Telegramy „N. Reformy" z 9 stycznia.)

Kolonia. W procesie Petersa twierdzi oskarżony Beningsen, że biskup Slithics nazwał publicznie Petersa mordercą.

Peters oświadcza, że wszystko, co przeciw niemu przytoczono, jest tylko plotką.

Świadek Wilhelm Schöneberg, który służył pod Petersem, oświadcza, że on i inni mieli wrażenie, iż przy ścięciu Mabrubsa i murzynki Jagodża były miarodajne motywa seksualne. Opowiada dalej, że raz wysłał go Peters rzekomo dla porozumienia się z karawaną, która miała przybyć. Żadna jednak karawana nie była w drodze. Schöneberg odniósł wrażenie, że Peters go wysłał tylko, by się pozbawić niewygodnego świadka.

Świadek Pechmann zeznaje na korzyść Petersa i sądzi, że motywa seksualne nie wchodziły w grę.

Następnie przesłuchano rzeczoznawcę hr. Pfeila, który oświadczył, że wprawdzie w koloniach potrzebną jest wielka surowość, jednakże w tym wypadku nie była ona na miejscu. Zresztą nie może on wydać sądu stanowczego.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy"

z dnia 9 stycznia.

Berlin. „Nordd. Allgem. Zeitung" donosi, że w. ks. Oldenburski na wypadek, jeżeli generał Keim nadal pozostanie prezydentem Tow. flotowego, złoży protektorat.

Z armii.

Wiedeń. Następcą generała Galgotzego na stanowisku generalnego inspektora armii ma zostać były komendant lwowskiego korpusu Fiedler.

Aresztowanie anarchistów.

Insbruk. W Buks na granicy austro-szwajcarskiej aresztowano dwóch rosyjskich anarchistów, którzy jechali do Rosyi. Wieźli oni ze sobą cztery kufry z bronią i **39.000** naboi. Odstawiono ich do więzienia sądowego w Felskirch.

Parlament niemiecki.

Berlin. Parlament niemiecki przyjął wczoraj wniosek centrum w sprawie utrzymania i popierania stanu rękodzielniczego i kupieckiego.

Kłopoty finansowe Prus.

Berlin. Biuro Wolffa donosi: W sejmie pruskim minister skarbu przedłożył wczoraj budżet na rok 1908. Wydatki i dochody wykazują kwotę 3362 milionów marek. Minister wygłosił przytem dłuższe expose, w którem wskazał na wysoką stopę procentową w ostatnim roku, co niekorzystnie wpłynęło na rozwój ekonomiczny. Przewidziany deficyt w r. 1907 wynosi 45 do 55 milionów m. Mimo to niema powodu do obaw. Prusy pokonać trudności potrafią.

Berlin. W sejmie pruskim minister skarbu Rheinbaben w dalszym ciągu swej mowy zapowiedział pożyczkę na cele kolejowe i na cele rozszerzenia kopalń westfalskich mimo, że sądzi, iż trudno obecnie umieszczać pożyczki i zaciąganie ich nie jest pożądanem. Następnie zapowiedział mierne podwyższenie podatku dochodowego i innych, które ma przynieść około 40 milionów marek dochodu, jakoteż polepszenie płac duchowieństwa i nauczycieli.

Przeciw wizycie cara w Rzymie.

Rzym. 21 stowarzyszeń politycznych w Rzymie postanowiło rozpocząć agitacyę przeciw wizycie cara w Rzymie. W tym celu ma być zwołany olbrzymi meeting do Rzymu na dzień 22 stycznia, jako w rocznicę rzezi przed pałacem zimowym w Petersburgu. Na cele agitacyi napływają bardzo obfite składki.

Antimilitaryzm we Francyi.

Paryż. Trzej artylerzyści z garnizonu w Dounay, którzy uciekli z aresztu koszarowego, udali się do Lille, gdzie na dworcu urządzili demonstracyę, wołając: „Precz z armią, niech żyje Hervé!" Zarekwirowano patrol wojskowy, który ich przyaresztował.

Pichon w Hiszpanii.

Madryt. Minister Pichon był wczoraj na śniadaniu u ambasadora angielskiego.

Z Maroka.

Paryż. Dwa krążowniki wyruszą w najbliższym czasie do Maroka.

Projekt budżetu miejskiego na rok 1908.

W dniu 5 b. m. wyłożono w biurze prezydyalnem, obok kancelaryi dyrektora magistratu projekt budżetu na rok bieżący. Będzie on wyłożony do użytku publicznego przez dni 14, aby mieszkańcy Krakowa mogli go przeglądnąć.

Projekt budżetu w wydatkach zwyczajnych obejmuje kwotę 3,712.614 K, w wydatkach nadzwyczajnych 202.401 koron, razem **3,915.615 K**, w dochodach zwyczajnych 3,731.480 K, zaś w nadzwyczajnych dochodach 183.535, razem 3,915.015, czyli że budżet zamyka się zupełną równowagą.

Budżet składa się z 14 działów. Dział I-szy: „Zarząd główny" wynosi w wydatkach zwyczajnych 832.653 K, w nadzwyczajnych 2600 K, razem 835.253 K, w dochodach koron 61.217, więc niedobór sięga kwoty 774.036 koron.

Dział II-gi: „Zarząd majątku miejskiego" składa się z wydatków zwyczajnych w kwocie 118.745 K, w nadzwyczajnych 15.270 koron, razem wydatki 134.015 K, dalej w dochodach zwyczajnych 785.990 K, w nadzwyczajnych 160.335 K, razem dochody 946.325 K, więc nadwyżka w tym dziale dochodzi do kwoty 812.310 K.

Dział trzeci „Opodatkowanie i opłaty gminne" obejmuje w wydatkach tylko 620 K, zaś w dochodach zwyczajnych 2,101.612 K, czyli że nadwyżka wynosi kolosalną kwotę 2,100.992 K i ona pokrywa niedobory w licznych innych działach. W dochodach podatki bezpośrednie przynieść mają gminie w r. b. 690.000 K, podatki pośrednie konsumcyjne 1,071.212 K, opłaty 268.400 K (w tem myto rogatkowe 220.000 K), podatek tramwajowy 72.000 K.

„Zarząd długu miejskiego" (dział czwarty) ma w wydatkach zwyczajnych 621.461 K, zaś w dochodach zwyczajnych 56.657 K, więc dział kończy się niedoborem w kwocie 564.804 K.

„Bezpieczeństwo publiczne" (dział piąty) składa się z wydatków zwyczajnych w kwocie 321.315 K i nadzwyczajnych 18.918 K, razem w kwocie 340.233 K, z dochodów zwyczajnych w kwocie 5450 K, nadzwyczajnych 200 K, razem w kwocie 5650 K, a zatem niedobór jest w kwocie 334.583 K. W tym dziale utrzymanie straży pożarnej kosztuje 75.937 K, zaprzęgi miejskie 31.090 K, areszta miejskie 18.231 K, oświetlenie miasta 124.378 K.

„Budowy i roboty publiczne". Dział ten (szósty) zawiera w wydatkach zwyczajnych 195.468 K, nadzwyczajnych 250 K, razem 195.718 K, w dochodach zwyczajnych 124.500 K, a więc niedobór wynosi 71.218 K.

„Upiększenie miasta" (dział siódmy) kosztuje 104.325 K (wydatki zwyczajne 70.985 K, nadzwyczajne 33.250 K), przynosi 10.687 K, czyli w tem dziale niedobór obejmuje kwotę 93.548 K. Z tego utrzymanie plantacyj naokoło miasta pociąga koszta w kwocie blisko 30 tysięcy koron, plantacyj Dietlowskich 4000 K, parku dra Jordana 7560 K, utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym 6828 K. W wydatkach nadzwyczajnych wstawiona jest kwota 2300 K na ogrodzenie i uporządkowanie placu około pomnika Rejtana, czego się prasa już dawno domagała.

„Zarząd targowy" (dział VIII) kosztuje 58.618 K (wydatki zwyczajne 37.758 K nadzwyczajne 20.860 K) przynosi 117.390 K, (dochody zwyczajne 97.390 K, nadzwyczajne 20.000 K), więc też daje czystego zysku wzrostu w kwocie 58.772 K. Główną pozycyą jest w tym dziale dochód z centralnej targowicy na bydło w kwocie 43.000 K.

Ważny dział IX: „Zdrowotność miasta" obejmuje we wydatkach kwotę 399.404 (zwyczajne 395.154 K, nadzwyczajne 4250 K), w dochodach kwotę 216.870 K, a zatem gmina dopłaca do tego działu kwotę 182.534 K. Ważniejsze pozycye we wydatkach są: służba zdrowia (28.214 K), zakład czyszczenia miasta 285.192 K, utrzymywanie cmentarza 12.843 K, dotacya i wydatki na utrzymanie stacyi ratunkowej 10.526 K i t. d. W dochodach: rzeźnia miejska przynosi 140.000 K, cmentarz 35.550 K, zakład czyszczenia miasta 41.000 K.

Na „Dobroczynność" (dział X) wydać ma miasto w r. 1908 kwotę 207.308 K, zaś dochody w tym dziale przynoszą 62.474 K, zatem niedobór dochodzi do kwoty 144.834 K. Na wsparcia ubogich preliminowano kwotę 81.000 K, na leczenie ubogich 4700 K, utrzymanie osieroconych i opuszczonych dzieci 7700 K, miejskie schronisko brata Alberta 10.365 K, miejski dom kalek 61.295 K, subwencye towarzystw i instytucyj dobroczynnych chrześcijańskich i żydowskich (17.530 + 9.300) 26.850 K.

„Sztuka i zabytki historyczne" (dział XI) wymagają rocznego wkładu przez gminę w wysokości 171.692 K (wydatki zwyczajne 135.176 K, nadzwyczajne 36.516) a ponieważ dział ten przynosi gminie 50.300 K dochodu, niedobór pozostaje 121.392 K. Utrzymanie teatru miejskiego pociąga za sobą roczny wydatek prawie 34.000 K. Muzeum narodowego, muzeum Czapskich i domu Matejki blisko 84.000 K. Archiwum akt dawnych 17.853 K i t. d.

Bardzo ważny dział dwunasty „Oświata" obejmuje w wydatkach 696.152 K (zwyczajne 667.390, nadzwyczajne 28.762) zaś w dochodach 96.563 K, czyli więc ma niedobór 599.589 K. Na szkoły ludowe włożyć ma gmina w roku bieżącym prawie 400.000 K, reszta idzie na szkoły przemysłowe, handlowe, kursa Baranieckiego (32.265 K), Akademię sztuk pięknych, Muzeum techniczno-przemysłowe itd. Pokaźna suma blisko 40.000 koron idzie na dotacye szkołom i zakładom naukowym, oraz instytucyom oświatowym, n. p. oba gimnazya żeńskie (3500 K), szkole muzycznej przy Towarzystwie muzycznem (3200 K), Towarzystwo Szkoły Ludowej (Koło I = 1000 K; Koło III = 1400 K), „Sokołowi" (1500 K), Harmonii (3000 K) itd.

Dział XIII: „Sprawy wojskowe" ma w wydatkach 82.696 K (zwyczajne 82.396 K, nadzwyczajne 300 K), zaś w dochodach 60.670 K, niedobór 22.026 K, zaś dział ostatni XIV: „Wydatki różne" w wydatkach 67.610 K, w dochodach 4100 K, niedobór 63.510 K.— W wydatkach jest kwota 12.000 K, przeznaczona na prowadzenie wyborów do Sejmu, dotacya dla Izby handlowo-przemysłowej 2000 K, dla Izby rękodzielniczej 1500 K, na budowę portu, kanału i przyłączenie gmin 15.000 K.

Projekt budżetu wyłożony będzie jeszcze w magistracie przez 10 dni, w godzinach między 8 rano do 2 po południu. — Następnie projekt pójdzie na posiedzenia pełnej Rady miejskiej, których odbędzie się kilka, aż do załatwienia preliminarza budżetu.

Kronika.

Dziś:

Kraków, czwartek 9 stycznia.

Kalendarzyk kościelny: Marcyanny p. i Witalisa m.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 7 m. 39, zachód o godz. 3 min. 54: długość dnia godzin 8 min. 15.

Teatr miejski w Krakowie: „Narzeczona w depozycie".

Posiedzenie Rady miejskiej o godz. 5-tej po poł.

Wieczorek wełniany w starym Teatrze o godz. 9 tej w.

Odczyt: W uniw. lud. p. Heleny Radlińskiej p. t. „Polska średniowieczna na tle dziejów powszechnych" o godz. 8-mej w.

Teatr miejski we Lwowie: „Sen nocy letniej".

Ku czci ś. p. Juliana Dunajewskiego. Staraniem senatu uniwersytetu Jag. odbyła się wczoraj wieczorem w Collegium Novum uroczystość, poświęcona niedawno zmarłemu w Krakowie śp. Julianowi Dunajewskiemu.

W sali zebrało się wiele publiczności. Na honorowem miejscu zasiadł kardynał ks. Puzyna, obok niego ks. biskup-sufragan Nowak, delegat namiestnictwa Fedorowicz, prezydent miasta dr Leo, wiceprezydent dr Szarski i Henryk Sienkiewicz, — przedstawiciele władz rządowych, wiele pań, wreszcie młodzież akademicka. Z rodziny bliższej przybył syn dr Stanisław Dunajewski z żoną i siostrą.

Na tronie rektorskim powieszono portret zmarłego ministra, ozdobiony zielonemi girlandami, liśćmi laurowemi i dębowemi oraz palmowemi. O godzinie 6 zjawił się na sali rektor ks. dr Gabryl z dziekanami wydziałów i kilkudziesięciu profesorami czterech wydziałów i zagaił uroczystość krótkiem przemówieniem, w którem zaznaczył, że uniwersytet Jagielloński postanowił uczcić zmarłego swego ucznia, profesora, kilkakrotnego rektora, tego, który koło wybudowania Collegii Novi położył wybitne zasługi — wmurowaniem tablicy pamiątkowej, którąby przyszłym pokoleniom świadczyła o zasługach i cnotach zmarłego.

Następnie prof. dr Bobrzyński, uczeń, a później długoletni współtowarzysz ś. p. Dunajewskiego, wygłosił odczyt, niepozbawiony zabarwienia politycznego partyi, do której prelegent należy. W odczycie tym prelegent przedstawił tło historyczne i polityczne, na którem rozwijała się działalność zmarłego. Dłuższy ustęp poświęcił mowca streszczeniu działalności ś. p. Dunajewskiego, jako ministra skarbu, skreślił drogi, któremi zdążał do uzdrowienia finansów austryackich i zastąpienia długoletniego deficytu równowagą budżetową, a później nadwyżką; następnie omówił jego walkę z centralistycznemi zakusami Niemców i wreszcie zasługi i starania około uzdrowienia finansów krajowych.

Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem przez chór akademicki pieśni żałobnej Noskowskiego.

Pogrzeb ś. p. Jana Kwiatkowskiego odbył się wczoraj po południu przy bardzo licznym udziale publiczności. Przed domem, w czasie, gdy znoszono trumnę ze zwłokami, chór Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej pod kierownictwem p. Stanisława Bursy odśpiewał „W mogile ciemnej", poczem kondukt żałobny, prowadzony przez ks. kanonika Krupińskiego, ruszył na cmentarz. Przed karawanem ze zwłokami postępowały szeregi duchowieństwa, weterani z r. 1863 z dwoma sztandarami, robotnicy z zakładu ś. p. Kwiatkowskiego i jego urzędnicy z ofiarowanemi przez siebie wieńcami. Następnie toczył się wóz z wieńcami od Rady miasta Krakowa, od Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej, od kongregacyi kupieckiej, Towarzystwa Tatrzańskiego, Towarzystwa Strzeleckiego, Izby handlowo-przemysłowej, administracyi dóbr hr. Tenczyńskiego i od rodziny. Za karawanem ze zwłokami szła najbliższa rodzina zmarłego, a dalej Izba handlowo-przemysłowa z prezesem p. Dattnerem i wiceprezesem J. K. Federowiczem na czele, Rada miasta Krakowa z prezydentem p. Leo, obaj wiceprezydenci, dr Szarski i p. Sare, dyrektor magistratu p. Grodyński z naczelnikami wszystkich wydziałów i zakładów miejskich, Towarzystwo Tatrzańskie z wydziałem i wiceprezesem p. Szajnochą, kongregacya kupiecka ze starszym p. Henrykiem Schwarzem, delegacya cechu węglarzy ze sztandarem, Towarzystwo Strzeleckie z p. Fenzem. W pogrzebie wzięli również udział: delegat namiestnictwa dr A. Fedorowicz, posłowie do Rady państwa Petelenz, Zieleniewski i Staniszewski. Wkońcu kroczyło mnóstwo młodzieży handlowej, zwolnionej na pogrzeb od pracy.

Gdy orszak pogrzebowy przechodził koło ogrodu Strzeleckiego, rozległy się trzykrotne wystrzały moździerzowe na znak żałoby po byłym królu kurkowym.

Na cmentarzu, po odmówieniu ostatnich modlitw przez ks. Krupińskiego i odśpiewaniu przez chór pieśni „Salve Regina", złożono zwłoki ś. p. Jana Kwiatkowskiego do rodzinnego grobowca na wieczny spoczynek.

W godzinach od pół do 2 do 4 było wiele sklepów chrześcijańskich zamkniętych, aby pryncypałowie z personalem sklepowym mogli wziąć udział w obrzędzie pogrzebowym.

Z resursy urzędniczej. Program zebrań i zabaw na karnawał jest następujący: Dnia 11-go bm. zabawa taneczna, dnia 17-go bm, nadzwyczajne posiedzenie Wydziału, dnia 25-go bm, zabawa taneczna, dnia 31-go bm. zwyczajne posiedzenie Wydziału, dnia 1-go lutego bal kostyumowy, dnia 2-go lutego balik kostyumowy dla dzieci, dnia 15-go lutego zabawa taneczna, dnia 28-go lutego zwyczajne posiedzenie Wydziału, dnia 29-go lutego zabawa taneczna, dnia 3-go marca zabawa taneczna (popielcowa).

Sprzedaż apteki. Jak się dowiadujemy, apteka „Pod białym orłem" w Rynku głównym na Linii A-B przeszła z rąk p. Doskowskiego na własność dra Juliusza Hausmana, magistra farmacyi, i jego brata Berischa Wolfa Hausmana.

W Czytelni Polskiego Związku niewiast katolickich odbędzie się w sobotę d. 11 b. m. o godzinie 4 popoł. pogadanka. Mówić będzie O. Lipke T. J. na temat „Ideał socyalny i teokracya w Izraelu". Wstęp dla członków i gości 20 hal.

Zbrodnia w Olsztynku. Z Olsztynka telegrafują: Obrońca majorowej Schönebeckowej zażądał wczoraj zbadania jej stanu umysłowego i odesłania jej do zakładu obłąkanych.

Kulig na Bielany, połączony z zabawą taneczną u celu, urządza akademickie Koło T. S. L. dnia 11 b. m. Wyjazd z Krakowa o godz. 3 popoł., powrót o północy. Bilety w cenie dwóch koron nabywać można w czwartek i piątek w lokalu Koła między 12½—2½ popoł. Dochód z zabawy przeznaczony na dalszą pracę oświatową wśród ludu.

Proces Tarnowskiej. Z Rzymu telegrafują: Proces przeciwko Naumowowi i Tarnowskiej, mordercom hr. Kamarowskiego, odbędzie się dopiero w lecie, gdyż przetłomaczenie aktów wymaga kilku miesięcy czasu. Ojciec Naumowa bawi w Rzymie i odbył dłuższą naradę z ambasadorem rosyjskim Murawiewem. Odwiedza on co tydzień swego syna w weneckiem więzieniu.

Demonstracya podróżnych kolejowych. Z Paryża telegrafują: Z powodu zepsucia się lokomotywy pociąg kolei zachodniej przez dłuższy czas musiał zatrzymać się na linii, wobec czego podróżni rozbili kilka okien w pociągu. Ponieważ w ostatnich czasach kilkakrotnie powtórzyły się podobne demonstracye wskutek niezadowolenia podróżnych z zarządzeń na kolei zachodniej, dyrekcya zarządziła obsadzenie wszystkich dworców tej kolei policyą.

Ofiary pożaru. Z Comaglio w Ferrarze telegrafują: Dzielnicę, zamieszkałą przez najuboższą ludność, zniszczył pożar, przyczem dziesięć osób straciło życie, a wiele odniosło rany.

Cholera. Z Konstantynopola telegrafują: Stwierdzono tu trzy nowe wypadki cholery. Dnia 5 i 6 b. m. stwierdzono w Mecce i Medynie 171 wypadków cholery, z tych 117 z wynikiem śmiertelnym.

Mianowania. „Gazeta Lwowska" ogłasza: Minister kolei zamianował inspektora Jana Peltza przy kierownictwie budowy we Lwowie, naczelnikiem I sekcyi konserwacyi w Krakowie. Zezwolił na wzajemną zamianę miejsc służbowych komisarzowi maszyn Herszowi Schallowi w Stanisławowie i komisarzowi budownictwa Stanisławowi Bojarskiemu w Krakowie, oraz adjunktowi Józefowi Kruczkowi w Krakowie i asystentowi Stanisławowi Goreckiemu w Stanisławowie.

„Wien. Ztg." ogłasza: Cesarz zamianował nadzwyczajnego prof. dr Cyryla Studzińskiego zwyczajnym profesorem języka ruskiego i literatury, szczególnie z uwzględnieniem cerkiewno-słowiańskiego języka i literatury.

Cesarz nadał VI klasę rangi następującym dyrektorom szkół średnich: dr. Antoniemu Danyszowi gimn. VI we Lwowie, Edmundowi Grzebskiemu szkoły realnej w Śniatynie, Ignacemu Kranzowi gimnazyum w Podgórzu, Sofronowi Niedzielskiemu gimn. rusk. w Kołomyi, Ignacemu Rychlikowi gimn. w Jarosławiu, dr. Emilowi Sawickiemu gimn. rusk. w Tarnopolu.

Cesarz nadał z okazyi przeniesienia w stały stan spoczynku prof. ks. Julianowi Fedusiowiczowi w gimnazyum w Stryju tytuł radcy szkolnego.

Awans na kolejach państwowych. „Kuryer Lwowski" ogłasza następujący awans styczniowy na kolejach państwowych:

W etacie I. tytuł sekretarza otrzymał dr Ignacy Nycz w Krakowie; do klasy VIII. awansowali Alojzy Wagner w Krakowie i dr Emil Stolfa w Krakowie.

W etacie II. tytuł inspektora otrzymał Władysław Horąży w Wadowicach; inspektorem został Maurycy Löbenstein w Krakowie; do klasy VIII. awansowali: Bogusław Kuliński w Suchej, Tadeusz Rogalski w Rozwadowie, Walenty Raica w Nowym Sączu.

W etacie III. inspektorem został Stanisław Zajączkowski w Rzeszowie; do kl. VII. awansował Salomon Allerhand w Podgórzu; do kl. VIII. Stefan Dąbrycz w Żywcu; do kl. IX. Włodzimierz Soświński w Nowym Sączu.

W etacie IV tytuł sekretarza otrzymał dr Józef Bromberg w Krakowie, inspektorem został Karol Pauli w Krakowie, do klasy VIII awansował M. Blumenstock w Oświęcimiu, E. Winternitz w Szczakowej, M. Becher w Krzeszowicach, Wiktor Haner w Szczakowej i Artur Tyberg w Krakowie; do klasy IX Józef Hlawacek w Oświęcimiu, Edward Zalesiński w Białej.

W etacie V do klasy VII awansowali: St. Rutkowski, Mieczysław Kurczyński i Izydor Gorgosz w Krakowie, do klasy IX Józef Pessinger.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 8 stycznia.

HOTEL KRAKOWSKI: M. Wismont z córką z Gołonoga, Dr W. Ludźmierski z Liszek, W. Kosturkiewicz z Gniwania (Rosya), Inż. S. Byszewski z Berlina, J. Kochanowski z Wołczyszowic, S. Banach z Mierzyna, G. Rulikowski z żoną z Mastomęcza (Król. Pol.), Prof. B. Gąsiewicz z Krosna, Dr S. Pacanower z Czarnego Dunajca, X. M. Dukiet z Rozwadowa, W. Kuzian z Jasła, Dr J. Penot z Glewca, Dr J. Promiński z Jagielnicy, W. Zabłocki z Wrocławia, J. Zdanowski ze Smiłowic, G. Wiener z Krakowa.

Losy krakowskie.

124, 133, 219, 265, 485, 641, 711, 883, 929, 998, 1005, 073, 104, 160, 244, 258, 273, 396, 562, 583, 751, 869, 2134, 143, 179, 201, 293, 302, 308, 438, 601, 703, 803, 838, 856. 3090, 137, 431, 615, 826, 832, 920, 937, 946. 4081, 112, 174, 179, 225, 344, 424, 485, 687, 816. 5025, 036, 107, 309, 441, 668, 675, 922, 938, 980. 6160, 197, 262, 316, 520, 693. 7134, 162, 206, 219, 263, 328, 560, 640, 866, 917. 8026, 184, 236, 252, 348, 397, 436, 501, 621, 654, 708, 718, 748, 795, 872, 979. 9011, 178, 377, 597, 733.

10.118, 195, 424, 621, 798, 845, 955. 11.225, 247, 546, 587, 631, 700, 764. 12.000, 017, 083, 120, 180, 181, 188, 277, 282, 286, 308, 481, 494, 688, 878, 984. 13.023, 069, 159, 478, 14.044, 387, 469, 517, 638, 780, 696, 775, 866. 15003, 073, 302, 336, 415, 530, 703, 826, 879, 897. 16.027, 205, 227, 414, 466, 472, 506, 753, 894. 17.046, 207, 316, 489, 660, 715. 18.320, 429, 575, 833, 835. 19.028, 107, 211, 234, 262, 263, 506, 719, 777, 859, 938, 948.

20.149, 159, 205, 208, 431, 468, 487, 520, 676, 728, 937, 948, 955. 21.001, 197, 367, 422, 488, 565, 596, 625, 638, 718, 771, 928. 22.011,

039, 055, 116, 138, 170, 538, 557, 563, 589, 637, 756, 812, 954. **23**.008, 069, 083, 096, 177, 243, 251, 274, 462, 564, 635, 654 668, 690, 937, 999. **24**.161, 185. 201, 245, 302, 477 647, 664, 688, 806, 845. **25**.002, 134. 404, 537, 660, 735, 737, 885, 964. **26**.122, 163, 216, 443 518, 534, 610, 711, 729, 760, 878, 936, 991. **27**.082, 254, 283, 300, 626, 667, 679, 690, 760, 927, 944. **28**.012, 017, 042, 217, 244. 302, 318, 422, 566, 618, 784. **29**.031, 162, 286, 371, 470, 498, 504, 573, 575, 591, 789. 842, 948.

30.247, 344, 371, 376, 411, 575, 720, 770, 842, 919, 984. **31**.077, 118, 168, 276, 400, 401, 412, 498. 509, 650, 713, 816, 845, 856, 909, 958, 963 **32**.142, 180, 193, 208, 424, 516, 611, 696. **33**.022, 154, 255, 304, 316, 331, 333, 377, 491, 530, 707, 740, 763, 811. **34**.075, 133, 183, 333, 356, 415, 486, 488, 547, 556, 701, 732, 760, 824, 968 **35**.093, 205, 296, 369, 437, 479, 593, 605, 614, 629, 657 **36**.066, 068, 187, 344, 387, 488, 525, 610, 666, 708, 788, 861, 934. **37** 260, 357, 484. **38**.123, 174, 550, 630, 681, 802, 839 **39**.146, 296, 348, 361, 489, 607, 801, 841 926, 962

40 149 241, 333, 535, 797, 803. **41**001, 077, 206, 303. 380, 425, 434, 739, 785, 832, 875, 953 **42**.005, 010, 020, 223, 243, 256, 397, 425, 533, 643, 813. **43** 144, 228, 385, 488, 655, 767, 776, 849, 852, 857, 952 **44**.050, 106, 204, 213, 216, 218, 242, 307, 316, 407, 466, 630, 692, 878, 967. **45**.033, 318, 324, 415, 567, 600, 719, 755, 761, 833, 855, 924, 957 **46**.146, 163, 233, 359, 439, 513, 541, 589, 878. **47**.096, 193, 545, 581, 584, 594, 609, 711, 925. **48**.043, 109, 229, 247, 285, 350, 420, 526, 630, 721, 778, 789, 825, 859, 889, 896 **49**.462, 465, 707, 724, 759, 792, 983

50.061, 359. 364, 422, 473, 537, 655, 900, 943 **51**.066, 070. 184. 224, 326, 629, 661, 680, 785, 812, 845. **52**.031, 039, 047, 208, 270, 344, 517, 546, 616, 764, 860, 911 **53**.080, 264, 294, 480, 680, 693, 702. 805. **54**.213, 224, 338. 429, 468, 483, 550, 553, 777, 583, 612, 846, 889, 900. **55**.038, 048, 118. 154, 173, 212, 229, 322, 383, 425, 451, 482, 531, 533, 560, 633, 667, 809, 967. **56**.080, 788, 843, 884. **57**.007, 255, 378, 383, 529, 626, 873, 936. **58**.065, 190, 297, 416, 479, 748, 842, 958, 987, **59**.338, 413, 481, 668, 687, 719, 721, 934, 936.

60.111, 125. 239, 518, 539, 582. 638, 643, 888. **61**.029, 321, 342, 358. 428, 510, 514, 596, 617, 625, 781, 850, 929, 943, 989. **62**.416, 421, 520, 545, 575, 633, 954. **63**.071, 364, 775, 998. **64**.030, 037, 063, 121, 593, 835, 852, 978. **65**.289, 360, 461, 464, 598. 649, 803. **66**.046, 175, 457, 576, 626, 673, 815, 902, 945, 965. **67**.085, 114, 129, 320, 433, 644, 647, 760, 991. **68**.016, 018, 139, 154, 238, 255, 407, 477, 546, 583, 610, 760, 828, 835. **69**.327, 340, 453, 472, 545, 686, 730, 770, 776.

70.092, 137, 230, 237, 505, 516, 690, 787, 865, 870, 931, 947. **71**.007, 229, 307, 831, 861, 882, 911. **72**.365, 406, 508, 563, 895, 985. **73**.025, 251, 542, 575, 755, 840, 856. **74**.025, 078, 261, 274, 305, 309, 498, 672, 850.

ANATOL FRANCE.

Baltazar.

3) (Ciąg dalszy.)

III.

W tej samej chwili rozległ się wielki hałas ludzi, koni i szczęk oręża, i Balkis ujrzała dzielnego Abnera, jak na czele gwardyi spieszył uwolnić swą królowę, o której tajemniczem zniknięciu niedawno się dowiedział.

Padł on potrzykroć na twarz przed Balkis i kazał podać lektykę, gotową na jej przyjęcie. Tymczasem żołnierze wiązali zbójców. Królowa zwróciła się do herszta i odezwała się do niego słodko:

— Nie możesz skarżyć się na mnie, mój przyjacielu, że nie dotrzymałam obietnicy. Obiecałam ci, że was wszystkich powieszą.

Mag **Sembobitis** i eunuch Menkera, którzy byli przy boku Abnera, krzyknęli przeraźliwie, ujrzawszy swego króla, leżącego na ziemi bez ruchu z nożem, sterczącym w brzuchu. Podnieśli go ostrożnie. Sembobitis, który celował w sztuce lekarskiej, zobaczył, że jeszcze król oddycha. Zrobił mu tymczasowy opatrunek, podczas gdy Menkera obcierał pianę, sączącą się z ust króla. Wreszcie przywiązali go na koniu i powieźli zwolna do pałacu królowej.

Przez dwa tygodnie Baltazar był miotany silną gorączką. Bez przerwy mówił o dymiącym kotle i o ruchu na dnie jaru i głosem wielkim przyzywał Balkis do siebie. Nakoniec, szesnastego dnia, otwarłszy oczy, ujrzał u swego wezgłowia Sembobitisa i Menkerę, lecz nie zobaczył królowej.

— Gdzie ona jest? Co ona robi?

— Panie — odrzekł Menkera — zamknęła się ona z królem Komageny.

— Naradzają się zapewne nad wymianą towarów — dodał mądry Sembobitis. — Nie miotaj się tak, panie, bo ci się gorączka zwiększy.

— Chcę ją widzieć — wykrzyknął Baltazar.

I pobiegł do komnat królowej. Ani starzec, ani eunuch nie zdołali go powstrzymać. Dochodząc do sypialni, zobaczył on, jak stamtąd wychodził król Komageny, cały pokryty złotem i świecący jak słońce.

Balkis, rozciągnięta na łożu z purpury, uśmiechała się z zamkniętemi oczami.

— Moja Balkis, moja Balkis! — zawołał Baltazar.

Ale ona nie odwróciła nawet głowy i zdawało się, że śni dalej.

Baltazar podszedł do niej i wziął ją za rękę, którą mu ona natychmiast wyrwała.

— Czego chcesz ode mnie? — rzekła do niego.

— I ty się pytasz! — odrzekł czarny król, zalewając się łzami.

Spojrzała na niego spokojnie i twardo.

Zrozumiał on, że o wszystkiem zapomniała. Więc jej przypomniał noc w potoku.

Na to ona:

— Nie wiem, zaprawdę, co chcesz powiedzieć przez to, panie. Wino palmowe widocznie ci szkodzi. Musiało ci się śnić to wszystko.

— Co! — zawołał nieszczęsny król, załamując ręce. — Twe pocałunki i ten nóż, po którym noszę ślady, to ma być snem!...

Balkis podniosła się z łoża. Drogie kamienie na jej szacie zaszeleściały jak grad i rzuciły błyskawice.

— Panie — rzekła — oto godzina, w której się zbiera moja rada przyboczna. Nie mam więc czasu na tłómaczenie snów twego chorego mózgu. Wypocznij lepiej. Żegnaj!

Baltazar czując, że mu się robi niedobrze, zebrał wszystkie swe siły, by nie okazać swej słabości przy tej kobiecie. Ostatnim wysiłkiem dobiegł do swego pokoju, gdzie padł zemdlony na podłogę. Rana jego się otworzyła.

IV

Trzy tygodnie przeleżał bez czucia, jak nieżywy, potem dwudziestego drugiego dnia, ocknąwszy się, pochwycił za rękę Sembobitisa, który czuwał nad nim w towarzystwie Menkery i zawołał, płacząc:

— O, przyjaciele moi! jakże jesteście szczęśliwi obaj, gdyż jeden z was jest starcem, a drugi podobny do starców!... Ale nie! Niema szczęścia na świecie i wszystko jest złem, ponieważ miłość jest cierpieniem, a Balkis złą.

— Mądrość daje szczęście — odrzekł Sembobitis.

— Spróbuję tego — rzekł Baltazar. Ale wracajmy jak najprędzej do Etyopii.

Utraciwszy to, co kochał, postanowił on poświęcić się mądrości i zostać magiem. Jeżeli to postanowienie nie sprawiało mu żadnej przyjemności, to przynajmniej przywracało mu trochę spokoju. Co wieczór, siedząc na tarasie swego pałacu, w towarzystwie maga Sembobitisa i eunucha Menkery, spoglądał na nieruchome palmy na horyzoncie, albo też patrzył, jak przy świetle księżyca, pływały po Nilu krokodyle, podobne do pni drzew.

— Nigdy nie można przestać zachwycać się naturą — mówił Sembobitis.

— Zapewne — odpowiadał Baltazar. — Ale są w naturze rzeczy piękniejsze od palm i od krokodylów.

Mówił tak, bo wspominał Balkis.

A Sembobitis, który był starcem, powiadał:

— Tak, jest zachwycające zjawisko wzbierania i wylewu Nilu; zjawisko to wytłomaczyłem. Człowiek stworzony jest na to, by rozumieć.

— Na to, by kochać — wtrącał Baltazar z westchnieniem. — Bywają rzeczy, które nie dają się wytłomaczyć.

— Jakież to? — zapytał Sembobitis.

— Zdrada kobiety — odpowiedział król.

(C. d. n.)

Odpowiedzialny redaktor i wydawca
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

C. k. austr. koleje państwowe.

Wyciąg z rozkładu jazdy

ważnego od 1 października 1907 r. (czas środk. europ.).

Odchodzą z Krakowa:

- 12.10 w nocy (osob.) do Podwołoczysk.
- 3.03 w nocy (posp.) do Lwowa.
- 4.30 rano (osob.) do Oświęcima.
- 6.43 r. (posp.) do Lwowa i Podwołoczysk (połączenie do Stróż, Jasła, Chyrowa, Stryja, Stanisławowa, Husiatyna, Sokala, Kopyczyniec i Czerniowiec).
- 8.00 r. (osob.) do Lwowa i Podwołoczysk (połączenie do Stanisławowa, Stryja, Nadbrzezia, Rawy ruskiej).
- 8.30 r. (miesz.) do Wieliczki.
- 8.40 r. (osob.) do Kocmyrzowa i do Mogiły.
- 9.02 r. (osob.) do Suchy, Wadowic, Zwardonia, Żywca, Zakopanego, Gorlic, Zagórza, Lwowa i Husiatyna.
- 11.00 r. (osob.) do Lwowa, Stanisławowa, Jasła, Stróż, Sokala, Stryja, Kopyczyniec, Grzymałowa.
- 1.15 r. (osob.) do Oświęcima.
- 1.30 pop. (miesz.) do Wieliczki.
- 1.45 pop. (osob.) do Mogiły i Kocmyrzowa.
- 2.49 pop. (błyskawiczny) do Lwowa z połączeniami do wszystkich odnóg).
- 3.00 pop. (osob.) do Słotwiny.
- 6.10 wiecz. (osob.) do Tarnowa, Stróż, Nowego Sącza.
- 7.40 wiecz. (miesz.) do Wieliczki.
- 7.50 wiecz. (osob.) do Kocmyrzowa.
- 8.00 wiecz. (osob.) do Suchy, Zwardonia, Żywca, Zakopanego, Gorlic, Zagórza, i Przemyśla.
- 8.38 wiecz. (express) do Lwowa, Ickan, Bukaresztu, Konstancyi i Konstantynopola.
- 9.00 wiecz. (osob,) do Lwowa i Podwołoczysk.
- 10.30 wiecz. (osob.) do Lwowa, Podwołoczysk, Nadbrzezia, Sokala, Stanisławowa, Brodów, Nowego Sącza, Wieliczki.
- 11.52 w nocy (osob.) do Suchy, Zakopanego i Nowego Sącza.

Przychodzą do Krakowa:

- 1.00 w nocy (posp.) ze Lwowa.
- 3.45 rano (osob.) z Podwołoczysk.
- 5.15 rano (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk, Brodów, Ickan, Czerniowiec, Jasła, Chyrowa.
- 6.07 r. (osob.) z Przemyśla i innych miast przez Suchę.
- 6.50 r. (express) z Ickan, Lwowa, Bukaresztu i t. d.
- 7.30 r. (miesz.) z Wieliczki.
- 7.40 r. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
- 8.10 r. (osob.) z Oświęcima.
- 8.45 r. (osob.) z Podwołoczysk, Lwowa, Nowego Sącza.
- 10.35 r. (miesz.) z Oświęcima do Podgórza.
- 11.35 r. (miesz.) z Wieliczki.
- 1.10 pop. (osob.) z Kocmyrzowa i Mogiły.
- 1.25 pop. (osob.) z Borków wielkich, Lwowa, Nadbrzezia, Sącza, Jasła.
- 2.24 pop. (błyskawiczny) ze Lwowa.
- 4.40 pop. (osob.) z Husiatyna i innych miast na linii transwersalnej przez Suchę.
- 6.20 wiecz. (osob.) ze Lwowa, Podwołoczysk (połączenie od Tarnobrzega, Zagórza, Jasła i Budapesztu).
- 6.50 wiecz. (osob.) z Wieliczki
- 7.10 wiecz. (osob.) z Kocmyrzowa.
- 9.12 wiecz. (osob.) z Oświęcima i Alwerni.
- 9.36 wiecz. (posp.) z Podwołoczysk, Lwowa, Ickan, Tarnobrzega, Nadbrzezia, N. Sącza.
- 10.40 wiecz. (osob.) z Rzeszowa i Jasła.
- 11.00 w nocy (osob.) z N. Sącza i Zakopanego.

Rozkłady jazdy w formacie kieszonkowym są do nabycia po cenie 30 hal. na stacyach c. k. Kolei państw., u konduktorów, jakoteż w Krakowie w biurze spedycyjnem Bujańskiego, w księgarni Krzyżanowskiego, w cukierni Mauriziego, w handlu Fischera (linia A—B) i w handlu Porębskiego i Zimlera.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.